

Szerkesztési iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkerekedése
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hirdetések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legelsőbban számítanak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyitott cikkeket
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla.

Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.

FÜMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban.

Vitos Mózes a központban.

Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Nehéz idők.

(b) Nehéz idők következnek Csikszereda város további élete és fenntartására nézve: az állami fináncziális műveletek halálos érvágást ejtettek e város anyagi érdekeire; a képviselőtestület elé eddig Csikszeredában ismeretlen témák tálatatnak a városi tanács által; deficit van a város háztartásában, gondoskodni kell a fedezetről. Csak nem rég híreszteltetett világnak, hogy Csik-Szereda az egyedüli erdélyrészi város, a melynek számadásai csak a közelmúltban 6000 frt pénztári maradékkal záródtak — s már deficitről kell hallani! Mi az oka? rossz gazdálkodás? Nem, hanem a regálemegváltás folytán szenvedett kár és az ezzel kapcsolatosan megindított korcsmajog-arányosítás folytán előállott új jogalany — „városi birtokosság“, még eddig körvonalozatlan érdekeinek szembeállítására Csikszereda város léteérdekeivel. Ezen kérdések tárgyalása lehető összeegyeztetése felett tartatott folyó hó 23-án népes képviselőtestületi ülés. Három combinatio terjesztett elő elhatározásra, az első és legnevezetesebb Csikvármegye érdemes alispánjának projectuma volt, melyben Csikszereda várossal összeolvadásra hívja fel Csiktaplocza szomszédos községet s érdekes tartalmu iratban fejtegeti az összeolvastás folytán előállható előnyöket — mindkét községre nézve — s logikai következetességgel fejt ki azt, hogy ezen összeolvastás eszméjének létesítése — lehetővé teszi azt, hogy nemcsak Csikszereda mint rendezett tanácsu város az egyesek személyes megterhelhetése nélkül fenntartatnák, hanem Csikvármegyének nevezetes kereskedelmi központ teremtetnék ezáltal, szóval meg kell hajlani azon nyomatékos érvék sulya előtt, melyekkel az alispáni projectura támogatva van.

A képviselőtestület el is fogadta a projectumot. Molnár Lajos pénzügyi titkár ur még tovább ment s azon az alispáni pro-

jectumot kiegészítő indítványt tette, hogy Zsögöd szomszédos község is, tekintettel arra, hogy vagyoniilag részben amúgy is összeköttetésben van Csikszereda — úgynevezett Mártonfalva tizesével — szintén hivatalnok fel az egyesítésre, mert ezáltal csak növekedik a sulya azon érveknél, a melyeket az alispáni projectum a Taplocza beolvastása iránti javaslatában felhozott.

A képviselő testület ezen indítványt is elfogadta s megbizottakat rendelt ki az egyesülés feltételeinek megállapítására. Ezen két indítvány elfogadása által éle vettett a tárgysorozat mai napon nagyon is felszínre hozott azon pontjának — hogy Csikszereda város mondjon le rendezett tanácsu minőségéről s szentül mint nagyközség kezelje belügyeit — mert csak ez uton remélik némelek a háztartásban mutatkozó hiány helyre állítását.

Mindkét irányu törekvés a közérdek szempontjából hozatott felszínre — s így nem lehet sem egyik, sem másik irányú párt-hiveit önzés vagy elfogultsággal vádolni — mert az utóbb említett kérvény is annyi nyomatékos jindokkal volt támogatva, hogy azok szerzőjétől a köztekintetek iránti jóakaratot megtagadni nem lehet.

Az elz mindkét törekvésben egy az t. i., hogy Csikszereda vagy a leg erősödjék, — ezt célozták azok is kik azért kérik a nagyközséggé alakítást, hogy ez által a személyi kiadások jelentékenyen alább szállván a város megesappant jövedelmeiből a dologi kiadások fedezésére jóval több maradna.

Ezt célozza az összeolvastás eszméjének felszínre hozásával a másik irány is — azt vélvén elég helyesen, hogy az összesített kis erők nagyobb terhet is meg fognak bírni.

Felfogásunk szerint a dolgok jelen állásában sokkal helyesebb a vármegye alispánjának jóakaratu törekvéseit pártolni —

egyszer, mert az ő tekintélye egy biztosíték arra nézve, hogy kezdeményezését sikerre juttassa — s másodsor, mert ezen irány felől a másik irány végezéjélt a vagyoni erősödést — s e mellett tovább megy, fenntartani törekedik Csikszeredát mint rendezett tanácsu várost.

Csikvármegye törvényhatósági bizottsági gyűléséről.

Csikszereda, 1891. márczius 20.

Csikvármegye törvényhatóságának elő 19-én tartott rendkívüli közgyűlése nagyszámu tagok jelenlétében folyt le, melyen előadott ügyek közül megemlítjük a következőket.

Főispán ur d. e. 10 óraker röviden a gyűlést megnyitván, kihirdették a folyó évben szentesítést nyert törvénycikkeket.

Felolvasatott a megyei közigazgatási biz. erdészeti albizottsága által szakértő erdőőrök felállítására iránt szerkesztett szabálytervezet, mi elfogadatulván, az erdőtulajdonosok meghallgatása végett a vármegye alispánjának kiadatni határozatott.

A csiksomlyói r. kath. főgymnasiumnál felállítandó franczianyelvű tanszék javadalmazására a törvényhatóság 300 frtot ajánlott volt meg a mult év végén tartott közgyűlésében, s püspök ur önját megkereste volt emez összeghez a tanulmányi alpból megfelelő arányban való hozzájárulás végett, s miután püspök ur válasziratában az alap szegénysége miatt csak 100 frttal való hozzájárulást helyezett kilátásba, a törvényhatóság kimondotta, hogy ez esetben kénytelen ajánlatát visszavonni.

A pancsovai magyar nyelvterjesztő egyesületbe 20 frttal, és a felvidéki közművelődési egyesületbe 100 frttal a törvényhatóságnak mint alapító tagnak belépését a közgyűlés elhatározta.

A ditrói-sárosputnai új út kiépítésének ez évben leendő befejezése alkalmából a ditró-borszékéki régi útvonalnak a ditró-o-topliczai útból való kiágazásától Borszékig terjedő része a törvényhatósági utak sorából kihagyatni határozatott.

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Gál Sándor*)

(1849. július.)

Én láttam őt a büsz csaták után
A népszabadság vérző alkonyán,
A végtusára el-kiszállani . . .
Csikáztak a balsor villámai.
Ezerfelől jött a vihar reánk,
Veszélybe forga drága szép hazánk.
Tümos felől mint égi háboru,
Közvetgetett a véstjóslo boru.
Tümos-szoros egy új Thermopyle
Leonidását Kisst, e hon szülé.
Reánk ömlött a zúgó áradat,
Kökösnél várta Gál s egy kis csapat.
Amennyi székely, annyi Herkules:
De száz villámmal birni, hős ki lesz?
Kitől az ellent sokszor fogta láz,
Jó Bém apó most másfelé csatáz.
Székely talajra ér már a kozák
Átok reájok, őt kik ránk hozák!
De drága itt e talpalatnyi föld,
Hol annyi vér folyt, annyi vér ömölt.
Am ellenünk van ördög és pokol,
Hős Gábor Áron vérben faldokol;
Méging a hit, a hős is tévedez,
Gál Sándor áll, a csiki ezredes.
Sz.-Györgynél rendez ő új védvonalt,
Melyet Tamás a láncsás támogat.
Miként ha kis pök húzza selymeit,
Miken otromba dongó átesik.

*) 1849-9-beli csiki honvédeknek márczius 15-én tartott ünnepélyén szavaltá Kotró Márton VIII. oszt. tanuló.

Nagyon is drága lón a Szépmező,
Most egy legázolt szörnyű temető

Visszább vonul a kis honvéd-esapat,
Száz ellenének épen egy falat.

Folyton csatázik, gázol, véd, fedez
Málnás felé, Gál csiki ezredes.

A xenophoni tizezer görög
Hadútja nem volt ily dicső s örök

Háromszék és Csik közt szoros az út,
S alig nyit Olnak a Kárpát kaput.

Hol égből ötlök a Szurdok-tető,
S komor Solyomkó vele szembe jő:

A mely „fogott bár, törni nem tudott“,
Tusnád e pontján áll meg a csapat,

Alvégtetön az Oltmeder felett,
Mit két felől, két sziklafal fedett.

Gál Sándor itt kiszegzi ágyuit . . .
A bajnokoknak hős szerep jut itt.

Itt a kozák már nem száguldozik,
Osztrák, „orosz“ csak csak úgy „orozkodik.“

S a mint a térre ő kilépni mer
Néhány Vilmos s Gál mindent elseper.

Komor Solyomkó büszkén nézi el,
Miket a székely honvéd itt művel.

Ha Nyergesnél a sors nem mostoha
Az ellen itt fel nem hatol soha!

A három ágyu bóbólt itt soká --
Hallottam és a lelkem elfogá . . .

Most is, ha háborg a szép bérczi völgy
Tusnádi ember vár nehéz időt.

Nyergesbe Tuzson s bajnok társai
Hasonló módon birtak állani.

A szép hadállást védte hősi kar,
Elárulá azt egy pimasz czudar.

Most bekerítve a bajnok-esapat:
Nyerges dörög az átok suly alatt.

S miként a sas, ha fészke lángba van,
Maroknyi népünk Tusnádnak rohan.

Szenásmezőn át száguld a kozák,
Tusnád tövén sok hagyja a fogát.

Ravaszpataknál Bodnár hős kara
Egy félszakaszszal víva egymaga!

Szenásmezőnek most megnyílt terén
Füstölt az ágyu, szemmel láttam én.

A gyermek arca erre elborult
És könyje anyja bús keblére hullt . . .

Gál Sándoréknak most hírül vivék:
Hátuk mögött már lángban a vidék!

Nincs hát remény, elvész a szép haza . . .
Csak „haj“ leend a győzöttek szava.

Fájó keservvel népét fülzedé,
S útát veszíte a Mitács felé.

Járatlan úton hagyva ágyúit, --
A szüföldnek végső búcsut int!

Most felvonul a hős armádia
Alv é g felől, kényelmes szállnia.

Elöl a muszka szörnyű táborra,
Nyomás az osztrák lesve, kulloga.

Minő álom volt, látni nékem ezt?
„Oh légy velünk, szolt szülöm, sz. Kereszt.“

Mindent lenyelt a vérszomjas torok:
Meg nem maradt a kertben egy murok.

S ha megmaradt az ajtón a kilincs:
Hogy félve nyíljék, várt a rabbilincs

S ki tűzhelyéért égett, küzködött,
Sok bajnok elhalt, vagy lón száműzött . . .

Gál Sándorunk is így lett hontalan.
S ha a szabadság, e szent fúvalom,

Hősök porából hozzánk integet:
Szálljon felé a hiv emlékezet!

knets F. Jákó.

A csiki székely vasút kiépítési költségeinek fedezetlen részére a közigazgatási bizottság által készített pótköltségvetés, mely szerint a kereskedelmi kormány által 50 évig 29,000 frt évenkénti segély lenne biztosítandó, elfogadtatott.

Ezzel kapcsolatosan tárgyalás alá vétetett Ugron Gábor és Daniél Gábor engedményeseknek a törvényhatósághoz intézett abbéli megkeresése, hogy a vármegye által vasútépítésre megajánlott 700,000 frtről kötelező nyilatkozat állítassék meg, s nekik maguk igazolása végett az okmány küldessék meg.

Mire nézve a törvényhatóság kimondotta, hogy mindaddig, míg a fennebbi költségvetésre, valamint a törvényhatóságnak 1890. december 29-iki határozata értelmében a belügyminiszteriumhoz intézett füliratra megnyugtató válasz nem érkezik, engedményeseknek sem kötelező nyilatkozat, sem miniszteri megerősítéssel ellátott közgyűlési határozat nem adható; kedvező válasz esetén azonban felhatalmaztatott a megye fő- és alispánja a szükséghez képest való intézkedések megtételére.

Az oltvölgyi vizitársulat igazgató választmányja által a vízrendezési munkálatokra kért 15000 frt kamatnélküli kölcsön megadatni határoztatott, ha azt a megyei alapok felügyeletével megbízott vallás és közoktatásügyi miniszter engedélyezni fogja.

A törvényhatósági bizottság múlt évi decz. havában tartott gyűlésére Csedő István bizottsági tag által az italmérségi jognak másképpeni bérbeadása, illetve kihasználása tárgyában beadott indítvány folytán kiküldött 5-ös bizottság rövid javaslatot terjesztett a közgyűlés elé, mely abból áll, hogy összegeztessék a megyében levő községeknek adott kártalanítás, s a tüke után haszonbér fejében ajánltassék fel a pénzügyi kormányának évenként 8 százalékos s ha ezt hajlandó elfogadni legalább is 8-10 évre, az összeg osztassék fel minden községre lélekszám arányában — földök és munkástelepekre méltányos átalányban — s azt mindenik tartozék szerződészerű részletekben illető helyére beszolgáltatni. A községek aztán az italmérségi jogot természetesen használhassák, úgy mindazon által, hogy akár csoportonként, akár egyenként feltétlenül tartoznak albérlétekbe adni, a házi kezelés csak ott engedtetvén meg, hol arra bérlő a fennebbi kulcsszerinti összegekért található nem volna.

E kis beszédségi körökben a devitel szigoruan tiltandó s a törvényben engedélyezett kivételeken felül legtovább a csoportosított albérlétek nélküli engedélyezhető. Az ár és a minőség törvényileg szabályozva lévén, annak betartása a közsérelmijárással ellenőrzendő kötelessége lenne.

Ezen javaslatot a közgyűlés tudomásul vette, s annak értelmében felirat küldését határozta el.

Mint hogy pedig a jeleni bérlőtársaság által elkövetett visszaélések kiderítésére a közgy. biz. is maga kebeléből egy szűkebbkörű bizottságot küldött ki, utasított az ötszázötven tagos bizottság azzal egyetértőleg eljárni a visszaélések kivizsgálására nézve azon megjegyzéssel, hogy ennek eredményéről tegyen jelentést azért is, hogy az 1888. évi XXXV. t. c. 49. §-a értelmében az italok legmagasabb árának megállapítása iránt a pénzügyminiszterhez előterjesztés tételtesse.

A csikszerepai polgári leányiskola tantestülete által előterjesztett azon javaslat, hogy a 4 osztályt végzett leánykák részére 2 évi tanfolyammal tíz hó alatt délutáni 2 órai tanítással — egy továbbképző ipartanfolyam létesíttetnék, véleményezést végett kiadatott a kir. tanfelügyelőnek.

Az ezelőtt pár évvel beszűntetett szövészeti tanfolyam újabb megnyitására gyószentmiklósi Deér Venczel tett ajánlatot azesetre, ha a most meglévő és a kincstár tulajdonát képező szövészékek rendelkezésére bocsátatnak, valamint a törvényhatóság a tanítónak lakást, vagy megfelelő lakbért biztosít; továbbá a meglévő anyagok neki becsáron átadatnak, kötelezvé magát, hogy a tanműhelyt maga berendezze s a tanoncoknak a kellő kiképezést megadja.

Ezen ajánlat elvben elfogadtatott s ezen irányban az erdőlyrészi iparfelügyelő meghallgatni s a művezető fizetésének az állampénztárból való kiutalása iránt kereskedelmi miniszter megkereseteni határoztatott.

Baross Gábor kereskedelmi miniszter urnak közgazdasági érdekeink fejlesztése s különösen a vasúti árudijszabás megállapítása körül kifejtett

közhasznu tevékenységéért bizalmi felirat küldése egyhangulag kimondatott.

Megyéinkben egy pénzügyigazgatóság felállítása iránt Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága által a pénzügyminiszteriumhoz intézett s a megyéhez is megküldött felirat jegyzőkönyvileg pártoltatott, minthogy kétszeri feliratra és a megyéből Budapesten járt küldöttség előtt is ez iránt biztosítva lett a megye közönsége, s így újabb felirat küldését a megye szükség felettinek tartott.

Végül a községet érdeklő ügyek tárgyalattak le, melyeknek megtörténte után a gyűlés délután 1 órakor véget ért s a tagok nagyrésze főispán ur asztalához ment ebédre.

Március 15-ike Csikmegyében.

Csiksomlyón.

A csiksomlyói tanuló ifjuság illő kegyelettel ünnepelte meg a márcziusi dicső mozgalmak emlékét. A főgymn. ifjusága a tanári testülettel zászlósan vonult a templomba s onnan vissza a gymnasiumi épület nagytermébe, hol d. e. 9 órakor az ünnepély megkezdődött. Fülöp Árpád tanár lépett először a pódiumra s a következő buzditó beszédet intézte az ifjusághoz:

Kedves ifjuság!
Tisztelt közönség!

Ez év márcziusnak 15-én összegyűltünk, hogy megünnepeljük ezredéves történelmünk egyik legnagyobb napjának 1848. márczius 15-ének emlékét. Alig van értelmesebb magyar a földön, ki ne tudná mi a jelentősége márczius idusának a magyar történelemben. Hirdeti a történelem, hirdetik a költők, hogy élt egy nemzet a Tiszának és Dunának vidékein, mely sok száz éves dicsőséges multra tekintetett vissza, de mely szabadságát idők folytán elvesztette. Hanem támadtak a 19-ik század közepén férfiak, kik megkezdették a titánok harcát a szabadság és jog elnyomóival szemben. — A szunnyadó nemzet élére állva, ébresztő hangon harsogtatták: Talpra magyar!

Ha a legmagasztosabb eszmének ismerjük el a szabadság eszméjét: akkor ez eszméért vitt küzdelmekben márczius 15-ét, a magyar szabadságharcnak hajnalát, egyik legszentebb napnak kell elismernünk mindazok között, melyek idők folytán az emberiségre felderültek.

Ha nemzetünk eseményekben dús életét nyugodtan szemléljük, nagyon de nagyon furcsának kell találnunk, hogy nemzetünk, mely egykoron e földet vér árán jogos örökébe vette, — hogy nemzetünk mely a kereszténységnek, a világműveltségnek volt Európától is elismert véltágyája: több ízben is arra kényszerült, hogy saját földjén öntulajdonáért, elvitázhatatlan jogaiért, életért kellett küzdeni a bitórlókkal szemben.

S ha ezt látjuk, annál tiszteletreméltóbbnak tűnhetik fel azon magyarok alakja, kik különböző időkben a magyar szabadságért síkra szállottak. Mi volna most belőlünk, ha azok az emberek közömbösek lettek volna a nemzet sorsa iránt; ha nem álltak volna útját annak, hogy a magyar idegen szokásokat, nyelvet és műveltséget bevén fel, idegen fajba olvadjon. Ha ugy gondolkodtak volna: hiszen a magyar is mint ember épp ugy boldogulhat idegen kormány alatt, idegen fajba vegyülve, mint önálló, Magyarországon. Akkor mi is közömbösek volnánk a faji önállóságot veszélyeztető mozgalmak iránt, meg nem illetődnénk, ha a nemzetek sorából kitörőit lengyelekre gondolunk, meg nem illetődnénk a mi legközelebbi fajrokonainknak, a nem kevés műveltséggel bíró finneknek állapottán, kiknek nemzeti uralkodása az uralkodó szláv fajtól meg van támasztva, kiknek nevét pár évtized mulva a holt nemzetek sorában olvashatjuk.

Kedves ifjak! Ha egyik fajnak törekvése jogos, midőn a kisebb fajokat el akarja nyelni, mint Krónosz elnyelte az ő fiait, akkor annál jogosabb a küzdelme a kisebb fajnak, midőn mint Jupiter, nem akar bémenni Krónosz gyomrába, önálló életet óhajt.

S azért a lehető legmagasztosabb azoknak fellépése, kik a márcziusi mozgalmakkal megkezdették a nemzet önfentartására irányuló nagy küzdelmet.

Kedves ifjak! A küzdelmeknek ma sincs vége! Ha férfivá serdültök, értelmek és akaratotok kifejlik, akkor belátjátok, hogy a nemzeti érdekért küzdötök kell. Ne engedjétek semmit abból, a mi nemzeti. Legyen szavatok, szokásotok, erkölcsötök magyar. Becsüljétek a nemzetit legnagyobbra, akár a kunyhóban látjátok, akár a palotában, akár művész kezéből kerül ki, akár a mesterség munkája. Kerüljétek, mint veszedelmes hullát, a világpolgárt. Kik márczius 15-én magukért és utódaikért megkezdették a küzdelmet, nem voltak világpolgárok, hanem testestől-lelkéstől magyarok s im, nevéket a nemzet és világ tisztelettel emlegeti.

Szabadság, nemzeti önállóság eszméjének képét ápoljátok szívetekben. Tanuljátok meg a történelemből, hogy halott az a nép, — melynek szabadsága nincsen; — tanuljátok meg a költészetből, hogy az emberiség profétái, a költők,

legnagyobb részben e haza és faj eszméjén csüngenek: a bibliai költők Izrael népet féltik, a görögök a maguk faján kívül csak barbárokat ismernek, s a magyar költők honszerelmeben élnek és halnak; tanuljátok meg az életből, hogy a legnemesebb lelkű emberek érzülete a hazaszeretethez összpontosul.

E buzditó beszéd után felhangzottak a hazafias dalok, melyek közül mint legsikerültebb, kiemelendő az „Isten hozzád“ című dal és program utolsó pontja, a Hunyadi-induló. A szavaló ifjak (Botár Béla, Boga József) átérték az ünnep jelentőségét s lelkesülten hangoztatták a 48-as mozgalmakban született költemények ébresztő eszméit. Tetszésben részesült Dobos Andrásnak (7. o.) novellája is, melynek tárgya a szabadságharcból van merítve. A műben nyilatkozó tehetség reményre jogosíthatja a tanárokat az ifju jövője iránt.

Hálás és elismerő „eljen“-nel illette közönség és ifjuság egyaránt a Dorján Imréné és Fülöp Árpádné urhölgyeket, midőn a gymn. igazgató bemutatatta azt a csinos és hazafias jeimondatokkal körülhímzett asztalterítőt, melyet nevezett urhölgyek ünnepélyes alkalmakra az ifjuságnak ajándékoztak. A sajátkezüleg végzett munka a gymn. igazgató gondjaira van bízva s igen sokáig meg fogja őrizni a buzgó honleányok emlékét.

Gyergyószentmiklóson.

A magyar szabadság föltámadásának ünnepét Gyergyószentmiklós hazafias közönsége ez évben is méltón megünnepelte. Az ünnepély reggeli 9 órakor kezdődött ünnepélyes misével. Mise után a nagy nap emlékét ünneplő közönséget az ünnepély folytatása végett a Rákóczy hangjai melyet a község házához vonult. A menet díszes és tekintélyes képet nyújtott. Községünknek megjelölt 48-as honvédei nyitották meg azt lobogóval, utánuk a testületek következtek, ezeket a rendezőbizottság és a nagyszámú közönség követte.

A község ház nagyterme, hol az ünnepély folyt, Kossuth Lajos, Petőfi Sándor s más hazafiak arcképeivel, nemzeti zászlókkal, hazafias feliratokkal izlésesen fel volt díszítve s a szereplők részére díszes pódium volt emelve. Az ünneplő közönség a nagy termet szorongásig megtöltötte, sőt a melléktermeket s udvart is elfoglalta.

Előre bocsátom, hogy a hangulat mindvégig ünnepies és lelkes volt. A közönség minden egyes számot tetszéssel fogadott, sokat tapsolta és éljenzte a közreműködőket.

Az ünnepélyt ennek elnöke Lázár Menyhért magyar diszruhában nyitotta meg a töle megszokott csinos beszéddel, mely emelkedettség, alaki és tartalmi szépsége által a lelkesedést felgyújtotta. A férfi négyeskar Nyers Károly tanár vezetéke alatt Mester Károly művészi „Szózat“-át énekelte meglepő tökéletességgel. Majd harci induló, majd győzelmi dal, majd a jobbléért esedklő ima hangzik felénk. A „Talpra magyar“-t Ferenczi Balázs szavalta el lelkes és hatással. Juhász Károly alkalmi felolvasást tartott ezután, melynek hatása lelkesítő volt. A nők és férfiak vegyeskara énekelte a „Hymnus“-t szépen, bensőségteljes hangon, mely élénk tetszéssel fogadtatott. Gencsy Olga k. a. Bartalis Ágost lapunk tehetséges munkatársának „Márczius 15-én“ cz. szép költeményét szavalta el kiváló tetszéssel, a szaválás belső és külső eszközeivel, kiérdemelve a közönség általános érdeklődését és tapsát. A „Nemzeti zászlót“ is a férfi négyeskar énekelte, megkapva s magával ragadva ezáltal is a közlekedését. Az ünnepély tehát nagyon díszes és sikerült volt s a szereplők, úgy a férfiak, mint a nők büszkén tekinthetnek vissza a szép sikerre, s e tudatban megnyerhetik fáradságukért a jutalmat s egyszerűsmind jövőre a kedvet ily szép ünnepélyhez. Egy órák az ünnepélynek utolsó pontja, a bankett volt még hátra, mely nagyon vidám és barátságos hangulatban folyt le. Szép és szellemes tőzstok mondattak el hazafias eszmékre, hőseinkre s a közreműködőkre.

Végül meg kell említenem, hogy ezen ünnepünk egyszersmint jótékonyssággal is össze van kötve. A korlátozott számban rendezett ülőhelyek és felülfizetések után befolyt tisztá jövedelmét mindíg a községbeli 48-as elszegényült honvédek közt kiosztják. (A kimutatást jövőre közöljük.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Sorozás.** Megyéinkben a sorozás f. hó 23-án kezdődött meg. Ezen a napon a csikszerepai hadköteleseket állították sor alá. A huszonöt jelentkezett közül alkalmasnak találtatott nyolcz, a killet részint a közös hadsereghez, részint pedig a honvédséghez soroztak be. A sorozó bizottság működését az ünnepek előtt bevégezvén, a sorozást a szentmártoni szolgabírói járásban ápr. 1-én fogja eszközölni.

— **A konzulátusok térképe.** A kereskedelmi miniszter értesíti a marosvásárhelyi ker. és iparkamarát, hogy Freytag G. és Berndt bécsi térképkiadó cégénél (VI. Schottenfeldgasse nr. 64.) a cs. kir. osztrák-magyar konzuli hivatalok kizáróképe megjelent, ára 5 frt.

— **Vidéki színház.** Zoltán Gyula szintársulata működését városunkban f. hó 22-én fejezte be a „Könyvtárnok” című vigjáték előadásával, melyet Zoltán Gyula igazgató fáradozalmának jutalmául hoztak színre. A társulat tőlünk Udvarhelyre utazott, hol előadásait márcz. 29-én kezdi meg.

— **Ablakb. verés.** Két taploczai suhancz — talán a mások által adott jöpéltán okulva — Szabó János és Gondos Imre ablakait beverték. A suhanczokat a csendőrök elfogták és az őket jól megillető, hüvös helyre helyezték, a hol pihennek babéraikon.

— **Jótekonysági előadás.** Gyergyószentmiklós Deér Kálmán műkedvelő bűvész folyó hó 29-én Husvétmásodnapján a Laurency-féle nagy teremben, a helyi szegény tanulókat segélyező egyesület javára, egész új műsorozattal, bűvészeti előadást tart. Ajánljuk a közönség figyelmébe!

— **Gyergyó-Ditróban** f. hó 14-én a kisbirtokosok földhitelintézetével szövetkezetben álló gyergyói mezőgazdasági hitelegyletnek népes gyűlése volt, melyen az évi jelentések és zárszámadások terjesztettek elő. — Szathmári János igazgató-elnök jelentése különös tetszéssel fogadtatott. A gyűlés egyhangulag bizalmat és elismerést szavazott a képviselőiségnek. A régi tisztviselőket újból megválasztották, kivéve az ügyészt és könyvezetőt, kik állásukról lemondottak, mert ugyanott helyben hasonló állást foglaltak el a gyószentmiklói hitelintézet fiókjánál.

— **A gyergyószentmiklói vereskeresztegyelet** husvét után megkezdte fillérestéyleit, melyeket szombat napon szokott megtartani.

— **Egy okleveles tanítónő,** ki érti a magyar, német, francia és román nyelvet, — alkalmazást keres egy uri háznál mint nevelőnő. — Levélbeli megkeresések e lap kiadóhivatalába intézendők.

— **Eladó egy 3 éves t elevér tenyészkán.** Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

— **A Pesti hírlap rendkívüli kedvezményei,** melyekben e lap előfizetőit részesíti, mint a szerkesztőség velünk közli, ismét egygyel szaporodtak. Ezek óta kéthetenként külön zenemelléklet van csatolva a Pesti Hírlaphoz, megváltogatott zeneszerzőmennyekkel. Tavaly karácsonyi ajándéknak minden előfizető díszes kiállítás nagy képes naptárt kapott. A Pesti Hírlap Naptára ezentúl minden évben teljesen ingyen és bérmentve meg fog küldetni a lap előfizetőinek a legdisebb kiállításban, gazdag tartalommal. Ezeket kívül minden állandó utófizető, — habár havokint utja is meg az előfizetést — abban a kedvezményben részesül, hogy a Légyády Testvérek kiadásában megjelenő összes műveket (regényeket, képes gyermekkönyveket, diszműveket s minden egyéb saját kiadást) jelentékeny lezártáron megszerezhet meg. A kik a regényirodalom iránt érdeklődnek, azoknak jelenthetjük, hogy a Pesti Hírlapban most megkezdett regény „Végzetes tévedés” egyike a legutóbb megjelent legérdekesebb franczia regényeknek, mely Párisban valóságos szenzációt keltett. A Pesti Hírlap munkatársai változatlanul a régiék, a legjobb publicistákai és szépirodalmi erők. Előfizetési ára negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. mely a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Nádorutca 7. sz.) küldendő. Mutatványszámokat kívánatra egy lécik ingyen és bérmentve küldenek.

— **Minden újságolvasó** igényét teljes mértékben elégíti ki a naponként megjelenő Budapesti Hírlap, a mire a különösen azaz általános elismert tény vall, hogy ezidő szerint a Budapesti Hírlap a legelterjedtebb és a legkedveltebb lapja a egész országnak. A Budapesti Hírlap jelossége főleg a következőkben nyilvánul: politikai cikkeinek iránya, mint eddig, úgy ezentúl is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közléte felől távirati értesülésekkel látják el a rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap. A „Budapesti Hírlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokan állanak a világsajtó legjobb szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hírlap” társzarovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napi rovatokat kitünő zsmnalisták szerkesztik s e helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sőt eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli.

— **Hírdetmény.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az 1891. évi márczius hó 1-én kelt 6991. számú rendeletével a béjjastalva-csikgyimesi állami közút 106—109. kmtr. szakaszán levő 1518 fm. útkörlát kiéserelési munkálatának végrehajtását 1980 frt 11 kr. összeg erejéig engedélyezte. A fennemlített munkálat fogantatásának biztosítása céljából az 1891. április hó 7-ik napjának d. e. 10 órájára a csikvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hírdetettik. A versenyezői óhajtok 5°-nyi bantápnézzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz amnyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A kis lutri húzása

Bénn, 1891. márczius 18.
2. 4. 48. 46. II.

Hírdetmény.

Miután az általam használtatott veres peesétet — többféle árulási engedély nélküli borvizeken kezdették utánozni és ezzel a tiszteit borvizfogyasztókat tévútra vezetik, — ezennel becses tudomására kívánom adni a mélyen tisztelt borvizfogyasztóknak, hogy a kik az én tulajdonomat képező borvizet óhajtják élvezni, a peesétet 1891. márczius 19-ikétől átváltoztatom **zöldre, B. L.** lesz a peesét közepén olvasható. és a jelzett időtől kezdődőleg úgy fogom kiadni.

Teljes tisztelettel: **BALÁSI LAJOS.**

Árverési hirdetmény.

A Tusnádfürdői szövetkezet Igazgató-sága által folyó évi április 5-én reggeli **10 órakor** Csiktusnád fürdőn, a Három-huszárhoz címzett vendéglőben (3) három évre közárverésen haszonbérbe ki fognak adatni.

Kikiáltási ár:

- 1. A fürdő 3000 frt.
- 2. Fedett sétány vendéglője 1000 frt.
- 3. Czukrászda 200 frt.
- 4. Vámszedés 150 frt.
- 5. Tekepálya 70 frt.
- 6. Csukás tó 40 frt.

Válalkozni kívánók kötelesek mire árverezni akarnak, annak 10° -át az árverezés megkezdése előtt letenni.

Írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, ha azok addig pénztárnok Vajna Tamás urhoz Csikszeredába megküldetnek, — vagy az árverezés megkezdése előtt letétetnek, ha ahhoz a 10%-ent csatolva lesz.

A feltételek addig is Vajna Tamás urnál Csikszeredában megtekinthetők.

Csiktusnádfürdőn, 1891. márczius 1. én.

IMETS F. JÁKÓ,

(3—3)

h. igazgató.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tisztelettel tudatom a nagyérd. közönséggel, hogy

folyó évi márczius havában

GYEGYÓ-SZENTMIKLÓSON

a mai kor követelményeinek megfelelőleg felszerelt

FOGORVOSI MŰTERMET

(3 5) rendeztem be.

Gyergyószentmiklós, 1891.

Dr. Veress Sándor,

fegytemes orvos-tudor, csiktusnádi fürdőorvos fogorvos.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A „Budapesti Hírlap”-nak a hazai művelt olvasó közönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval **MAGYARSÁG!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hírlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hírlap” politikai cikkeinek iránya, mint eddig úgy ezentúl is mindenkor nemzeti és pártérdekektől független. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közléte felől távirati értesülésekkel látnak el rendes levelezők, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap. — A „Budapesti Hírlap” távirati tudósításai ma már teljesen egy fokan állanak a világsajtó legjobb szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hírlap” társzarovata a lapnak egyik erőssége és mindig

XI. évfolyam.

MELŐJÁRÓ IX.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és laptulajdonosok: **CSUKÁSI JÓZSEF és RÁKONYI JENŐ.**

gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napi rovatokat kitünő zsmnalisták szerkesztik s e helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sőt eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hírlap” helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. A regénycsarnokban csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei:
Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.
Az előfizetések vitékről legcélszerűbben postaltalvánnyal eszközölhetők következő czim alatt:

A „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalának
IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

XI. évfolyam.

MELŐJÁRÓ IX.

Naponta megjelenik Budapesten

MAGYAR HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

teljesen független programmal.

SZERKESZTI:

FŐMUNKATÁRS:

Horváth Gyula,

Mikszáth Kálmán,

orsz. képviselő.

orsz. képviselő.

Helyettes szerkesztő: **FENYŐ SÁNDOR.**

A „Magyar Hirlap” belső dolgozótársai, külföldi munkatársai és levelezői az írói kar legkiválóbb tagjából állanak.

A „Magyar Hirlap” előfizetési ára: egész évre 14.— frt. negyed évre 3.50 frt.
fél évre 7.— frt. egy hónapra 1.20 frt.

A „Magyar Hirlap” előfizetőinek lapunkat március 21-től április 1-ig ingyen küldjük.

A „HÉT” kiadóhivatalával sikerült megállapodásra jutnunk arra nézve, hogy e választékos, kedvelt szépirodalmi hetilapot előfizetőinknek olcsóbban adhatjuk.

Igy a „MAGYAR HIRLAP” és a „HÉT” előfizetési ára együtt: egész évre csak 20 frt. fél évre 10 frt. negyedévre 5 frt.

Előfizetések a „Magyar Hirlap” kiadóhivatalához:

☛ Budapest, IV., Gránátos-utca 16. szám alá küldendők. ☛

Mutatványszámokat kívánatra ingyen.

A Pesti Hirlap 40,000 példányban jelenik meg.

PESTI HIRLAP

naponként 16 oldal terjedelmű,

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap.

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői — habár havonként adják meg az előfizetést —

• karácsonykor ajándékkul kapják •

a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt. | Fél évre 7 frt. | Negyedévre 3 frt 50 kr. | Egy hónapra 1 frt 20 kr.

☛ Rendeljenzenemelléletek. ☛

Mutatványszámokat kívánatra egy hétig ingyen és bármintve küld a kiadóhivatal:

Budapest, V. ker., nádor-utca 7. szám.